

γραντσεουλίτσα ἡ, Ἐρεικ. Μαθράκ. Ὁθων.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ ρ α ν τ σ έ ο υ λ α καὶ τῆς ὑποκορ. κατὰλ. -ί τ σ α.

Μικρὰ γ ρ α ν τ σ έ ο υ λ α, τὸ ὅπ. βλ., ἔνθ' ἄν: Ὁ τὸ εἶπα, βωρέ, νὰ μὴ ρίξωμε 'ς τὸ Καρβέλι τὰ δίχτυα, γιατί θὰ γιομώσουνε γραντσεουλίτσες (βωρέ=μωρέ) Ἐρεικ.

γραντσεουλίτσι τό, Ἐρεικ. Μαθράκ. Ὁθων.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γραντσεούλα καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -ί τ σ ι. Γ ρ α ν τ σ ε ο υ λ ί τ σ α, τὸ ὅπ. βλ., ἔνθ. ἄν.

γραντώνω ἑνιαχ. γρατώνω Ἰθάκ. Σάμ. (Τηγάν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ ρ α ν τ ι.

Ράπτω εἰς τὰ ἄκρα τῶν ἱστίων τοῦ πλοίου σχοινίον διὰ νὰ τὰ ἐνισχύσω καὶ νὰ τὰ προφυλάξω ἀπὸ τὰς ριπὰς τοῦ ἀνέμου ἔνθ' ἄν.: Ὁλο τὸ πανὶ γύρω-γύρω εἶναι γραδωμένο με εἰδικὸ σκοινὶ ἀπὸ καννάβι, ἀσπρόσκοινο ὅχι τζίβα Σάμ. (Τηγάν.) Συνών. γ ρ α ν τ ο λ ο γ ῶ.

γρανώνω ἑνιαχ. γραώνου Στερελλ. (Λεπεν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ ρ ά ν α (Ι).

Κατασκευάζω, ἀνοίγω γ ρ ά ν α ν, τὸ ὅπ. βλ., ἔνθ' ἄν. Συνών. γ ρ α ν ι ά ζ ω Ι.

γρὰπ ἑνιαχ.

Λέξις πεποιημένη.

Ὁ ἥχος ὁ παραγόμενος ἐκ τῆς μασήσεως σκληρᾶς τροφῆς κοιν.

γράπα ἡ, Εὐβ. (Λιχάς) Θεσσ. (Τρίκερ.) Κίμωλ. Πελοπν. (Μονεμβασ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν. Φθιώτ.) γράβα Εὐβ. (Κάρυστ.)

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. g r a p p a=ἀρπάγη.

1) Ἀλιευτικὸν ἐργαλεῖον ἀποτελούμενον ἐκ κλώνου δένδρου ἔχοντος παρακλάδια ἢ ἐκ κοντοῦ φέροντος καρφία, τὸ ὁποῖον συρόμενον εἰς τὸν πυθμένα τῆς θαλάσσης ἀλιεῖται τὸ ἀποκοπὲν ἢ ἐμπλακὲν εἰς βράχους παραγάδι Εὐβ. (Κάρυστ.) Θεσσ. (Τρίκερ.) Κίμωλ.: Δῶσε μου τὴ γράβα ἐδῶ νὰ πιάσωμε τὸ παραγάδι Κάρυστ. Νὰ τρανήξουμι γράπα, νὰ πιάσουμι τοῦ παραγάδ' ἀπ' μᾶς ἔχ' κουπὴ Τρίκερ. Συνών. ἀ γ κ ι σ τ ρ ό β ε ρ γ α, γ ά ν τ ζ ο ς. β) Σύνολον συρμάτων διὰ τῶν ὁποίων ἀλιεύουν τὰ ἀποκοπέντα δίχτυα Πελοπν. (Μονεμβασ.) 2) Ἐργαλεῖον κατάλληλον διὰ τὴν ἀλιεῖαν γαρίδων Εὐβ. (Λιχάς) Τ' γαρίδα τ' ψαρεύουμι μὲ τ' γράπα. Ἡ γράπα εἶν' μιὰ λαμαρίνα ἐξ - ἱφτὰ χαλιὰ καὶ πίδαυ ἐξ' ἑνὲς θίδηρου ἴδαυ μ'θὸ μέτρον θαπίδου. Ἀπ' τοῦ θίδηρου βάζουμι δίχτ' σὰν ἀπόχ'. Βάζουμι αὐτεῖν' τ' λαμαρίνα σ' ἑνα κοντάρ' μὲ βάρους, τέσσιρα - πέντι μέτρα μακριὸ καὶ τοῦ ρίχνουμι 'ς τὸν βυθὸ καὶ σκάβουμι μὲ τὰ χαλιὰ καὶ θέρνουμι καὶ γιουμίζ' τοῦ δίχτ' λάσπ' καὶ γαρίδα (χαλιὰ=ὀδόντες, προεξοχαί). 3) Καρφίον μεταλλικὸν ἔχον τὴν βάσιν διχαλωτὴν ὡς ἄγκιστρον ἐμπηγνυόμενον εἰς τοὺς τοίχους οἰκίας κατὰ τὴν οἰκοδομὴν ταύτης Στερελλ. (Φθιώτ.) Συνών. τ ζ ι ν έ τ ι. 4) Παγὶς Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν.)

γραπαλιάζω Πελοπν. (Βερεστ. Μελιγαλ.)

Πιθαν. ἐκ συμφύρσ. τῶν ρ. γ ρ α π ά ρ ω καὶ χ α λ ι ά ζ ω.

Γ ρ α π ώ ν ω Ι. τὸ ὅπ. βλ.: Μὲ γραπάλισε 'κείνη ἡ κατσούλα καὶ μοῦ τὸ ξεφέρτισσε εὐκολὰ οὐλο (κατσούλα=γάττα) Βερεστ.

γραπάρω ἑνιαχ.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. g r a p p a r e = ἀρπάζω, ἀναρριχῶμαι. Γ ρ α π ώ ν ω Ι, τὸ ὅπ. βλ.: Δὲν ἐπῆγε δυὸ μέτρα παρέκει καὶ τότε γράπαρε ὁ κωροφύλακας (=χωροφύλαξ) Πελοπν. (Γαργαλ.)

γραπατσάκος ὁ, ἀμάρτ. γραπατσάκους Μακεδ. (Κοζ.)

Ἐκ τοῦ θέμ. τοῦ ρ. γ ρ α π α τ σ ώ ν ω, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ά κ ο ς.

Ὁ ἐπιτηδεῖως ἀναρριχώμενος.

γραπατσαλιάζω ἀμάρτ. γραπατσαλιάζομαι Πελοπν. (Πιάν.)

Ἐκ συμφύρσ. τῶν ρ. γ ρ α π ά ρ ω καὶ τ σ α λ ι ά ζ ω.

Στερεοῦμαι, ἰδίᾳ διὰ τῶν δακτύλων, ἐπὶ τινος ἀντικειμένου: Ἐγὼ γραπατσαλιάστηκα ἀπὸ τὰ κλαριά τοῦ δένδρου.

γραπατσαλώνω Ἡπ. (ΡΙζοβ.) Μεσ. γραπατσαλώνομαι Ἡπ. (Ξηροβούν.) γραμπατσαλώνομαι Θράκ. (Ἀμόρ.)

Ἐκ συμφύρσ. τῶν ρ. γ ρ α π ά ρ ω καὶ τ σ α λ ώ ν ω.

Ἀναρριχῶμαι συγκατούμενος διὰ τῶν δακτύλων ἔνθ' ἄν.: Γραπατσαλώσον καλά, νὰ μὴν πέσης Ἡπ. (ΡΙζοβ.) Συνών. γ α ν τ ζ ώ ν ω, σ κ α ρ φ α λ ώ ν ω.

γραπατσερός ἐπίθ. Ἡπ.

Ἐκ τοῦ ρ. γ ρ α π α τ σ ώ ν ω καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ε ρ ό ς.

Ὁ ἀνώμαλος τὴν ἐπιφάνειαν τόπος. Συνών. γ α ν τ ζ ε ρ ό ς.

γραπάτσωμα τό, Μακεδ. (Γρεβεν. Χαλκιδ.) γραπάτσουμα Μακεδ. (Δαμασκ. Κοζ.) γκριμπατσουμα Μακεδ. (Γρεβεν.)

Ἐκ τοῦ ρ. γ ρ α π α τ σ ώ ν ω.

Τὸ ἀμύσσειν διὰ τῶν ὀνύχων Μακεδ. (Γρεβεν. Χαλκιδ.) Συνών. γ ρ α τ σ ο ύ ν ι σ μ α. 2) Ἀναρρίχσεις Μακεδ. (Δαμασκ. Κοζ.) Συνών. σ κ α ρ φ ά λ ω μ α.

γραπατσώνω ἑνιαχ. γραπατσώνου Μακεδ. (Βελβ. Βέρ. Βρασν. Δασοχώρ. Χαλκιδ.) γραπατσώνου Μακεδ. (Καταφύγ.) γραμπατσώνου Μακεδ. (Ἐράτυρ. Καταφύγ. Πεντάλοφ.) γραπωτζώνου Θράκ. (Σουφλ.) Μέσ. γραπατσώνομαι Λεξ. Γαζ. γραπατζώνουμι Εὐβ. (Λιχάς) Ἡπ. (Κόνιτς.) Θεσσ. (Ἀνατολ. Σταγιᾶδ.) Μακεδ. (Γρεβεν. Δεσκάτ. Κοζ. Σισάν.) γραπατσώνουμι Μακεδ. (Βλάστ. Δρυμ. Σισάν.) γραμπατσώνουμι Μακεδ. (Βόιον Δαμασκ. Δεσκάτ. Καστορ. Κοζ.) γραπωτζώνουμι Θράκ. (Σουφλ.) γκριμπατσώνουμι Μακεδ. (Γρεβεν.).

Ἐκ συμφύρσ. τῶν ρ. γ ρ α π ά ρ ω καὶ τ σ α κ ώ ν ω.

Α) Ἐνεργ. 1) Συλλαμβάνω διὰ τῶν ὀνύχων ὡς ἡ γαλῆ, ἀρπάζω Μακεδ. (Βελβ. Βέρ. Πεντάλοφ. κ.ά.): Θὰ σὶ γραπατσώσον ἀπ' τοῦ σβέρκου Μακεδ. Σώθ'κι ἀπ' τοῦ λύκου γραμπατσώνοντас 'ς τοῦ δέντρου Πεντάλοφ. || Φρ. Θὰ σὶ γραπατσώσον τοῦ ταψι (= θὰ πιάσω τὸ ταψὶ τὸ ὁποῖον θὰ ἔχη τὰ κόλλυβά σου) Βελβ. 2) Σχίζω διὰ τῶν ὀνύχων Θράκ. (Σουφλ.) Μακεδ. (Βελβ. Βλάστ. Ἐράτυρ. Χαλκιδ.) Συνών. γ ρ α τ σ ο υ ν ι ζ ω.

Β) Μέσ. 1) Συγκατούμαι ἐκ τινος μέρους, πιάνομαι ἀπὸ κάπου Εὐβ. (Λιχάς) Θεσσ. (Ἀνατολ.) Μακεδ. (Βελβ. Βρασν.

